

OPS

lukion opetussuunnitelma

- äidinkieli ja kirjallisuus
- suomi toisena kielenä

SISÄLLYSLUETTELO

ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS (ÄI)	1
OPPIMISVALMIUSKURSSI (OVK1).....	20
SUOMI TOISENA KIELENÄ (S2)	21
OPPIMISVALMIUSKURSSI MAAHANMUUTTAJILLE (OVK2)	30

ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS (ÄI)

Oppiaineen kuvaus

Äidinkielen ja kirjallisuuden opetusta ohjaa näkemys äidinkielestä käsitejärjestelmänä, jolla ihminen jäsentää maailmaa ja rakentaa sosiaalista todellisuutta. Äidinkielen myötä ihminen omaksuu yhteisönsä kulttuurin ja rakentaa omaa identiteettiään. Tämä mahdollistaa sosiaalisen vuorovaikutuksen sekä kulttuurin jatkuvuuden ja sen kehittämisen.

Oppiaineena äidinkieli ja kirjallisuus on lukiokoulutuksen keskeinen taito-, tieto-, kulttuuri- ja taideaine, joka tarjoaa aineksia kielelliseen ja kulttuuriseen yleissivistykseen. Se saa sisältöjä kieli-, kirjallisuus- ja viestintätieteistä sekä kulttuurin tutkimuksesta. Kielen, kirjallisuuden ja viestinnän tietoja sekä lukemisen, kirjoittamisen ja puheviestinnän taitoja opitaan erilaisissa viestintä- ja vuorovaikutustilanteissa.

Äidinkielen ja kirjallisuuden opetus opastaa aikuisopiskelijaa arvostamaan omaa kulttuuriaan ja kieltään. Oppiaine ohjaa monikulttuurisuuden ja monikielisyyden ymmärtämiseen sekä kielelliseen ja kulttuuriseen suvaitsevuteen.

Lukiokoulutuksen kirjallisuuden opetuksen tavoitteena on kaunokirjallisuuden ymmärtäminen sekä tekstien erittelemine ja tulkitseminen eri näkökulmista. Kaunokirjallisuus tarjoaa aineksia henkiseen kasvuun, kulttuuri-identiteetin muodostamiseen ja omien ilmaisuvarojen monipuolistamiseen.

Äidinkielen ja kirjallisuuden opiskelu tähtää sellaisiin viestintä- ja vuorovaikutustaitoihin, jotka luovat riittävät edellytykset jatko-opinnoille, osallisuudelle työelämässä ja aktiiviselle kansalaisuudelle. Jatko-opinnoissa menestyminen edellyttää hyviä äidinkielen taitoja; useimmissa jatko-opiskelupaikoissa äidinkielen hyvät arvosanat antavat lähtöpisteitä ja äidinkielen arvosanan perusteella ennakoidaan opintojen onnistumista. Sosiaalinen vuorovaikutus ja oppiminen perustuvat monipuoliseen viestintäosaamiseen ja vankkaan luku- ja kirjoitustaitoon sekä taitoon käyttää kieltä tilanteen vaatimalla tavalla. Oppiaine äidinkieli ja kirjallisuus ohjaa aikuisopiskelijaa aktiiviseen tiedon hankkimiseen sekä tiedon kriittiseen käsittelyyn ja tulkintaan.

Opetuksessa pyritään oppiaineen sisäiseen integraatioon, sillä eri tieto- ja taitoalueet ovat toiminnallisessa yhteydessä toisiinsa. Niitä yhdistävänä tekijänä on kieli ja näkemys ihmisestä tavoitteellisesti toimivana, itseään ilmaisevana sekä merkityksiä tulkitsevana ja tuottavana viestijänä.

Opetuksen tavoitteet

Äidinkielen ja kirjallisuuden opetuksen tavoitteena on, että aikuisopiskelija

- syventää tietojaan kielestä, kirjallisuudesta ja viestinnästä ja osaa hyödyntää niihin liittyviä käsitteitä
- syventää ja monipuolistaa viestintä- ja vuorovaikutustaitojaan niin, että hän pystyy tavoitteelliseen ja tarkoituksenmukaiseen vuorovaikutukseen
- oppii käyttämään kieltä entistä tarkoituksenmukaisemmin sekä puheessa että kirjoituksessa
- oppii analysoimaan tekstin ja kontekstin suhdetta
- syventää tekstitaitojaan siten, että hän osaa eritellä, tulkita, arvioida, hyödyntää ja tuottaa erilaisia tekstejä entistä tietoisempina niiden tavoitteista ja konteksteista

- oppii arvioimaan tekstin ilmaisua, esimerkiksi retorisia keinoja ja argumentaatiota, sekä soveltamaan tietojaan tekstien vastaanottamiseen ja tuottamiseen
- syventää kirjallisuuden tuntemustaan ja kehittää siten ajatteluaan, laajentaa kirjallista yleissivistystään, mielikuvitustaan ja eläytymiskykyään ja rakentaa maailmankuvaansa
- hallitsee kirjoitetun kielen normit ja ymmärtää yhteisen kirjakielen tarpeellisuuden
- osaa valikoida ja kriittisesti arvioida erilaisia tietolähteitä, tiedon luotettavuutta, käyttökelpoisuutta ja tarkoitusperiä; osaa hyödyntää tieto- ja viestintätekniikkaa oppiaineen opiskelussa
- nauttii kulttuurista ja arvostaa sen monipuolisuutta.

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

ÄI1 Tekstien rakenteita ja merkityksiä

ÄI2 Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa

ÄI3 Tekstit ja vaikuttaminen

ÄI4 Teksti, tyyli ja konteksti

ÄI5 Kieli, kirjallisuus ja identiteetti

Valtakunnalliset syventävät kurssit

ÄI6 Tekstitaitojen syventäminen

ÄI7 Puheviestinnän taitojen syventäminen

ÄI8 Kieli, tekstit ja vuorovaikutus

ÄI9 Kirjoittaminen ja nykykulttuuri

Koulukohtaiset soveltavat kurssit:

ÄIK1 Teatterin klassikoita ja nykydraamaa

ÄIK2 Avoin mediakurssi

Syventäviä ja soveltavia kursseja ei voi tenttiä.

Kurssien suoritusjärjestys

Pakolliset kurssit on suositeltavaa suorittaa numerojärjestyksessä.

ÄI6-kurssi on syytä suorittaa mahdollisimman lähellä äidinkielen yo-koetta.

Syventäviä ja soveltavia kursseja opiskelija voi valita opinto-ohjelmaansa missä vaiheessa tahansa.

Äidinkielen yo-koe

Ks. sivu 15.

Aihekokonaisuudet

Äidinkieli ja kirjallisuus oppiaineena sisältää kaikki aihekokonaisuuksien teemat. Viestintää ja mediaosaamista käsitellään erityisesti ÄI1- ja ÄI3-kursseilla sekä syventävillä kursseilla ÄI7, ÄI8 ja ÄIK2. Kulttuuri-identiteetti ja kulttuurien tuntemus tulevat puolestaan esille kursseilla ÄI2, ÄI4 ja erityisesti kursseilla ÄI5 sekä syventävillä kursseilla ÄI9 ja ÄIK1.

Työskentelymenetelmät

Opetuksessa käytetään monenlaisia työtapoja aina luennoista yhteistoiminnalliseen opiskeluun sekä tutkivaan oppimiseen. Yksittäisen kurssin työtavat valitaan siten, että ne tukevat oppimistavoitteisiin pääsyä mahdollisimman hyvin ja mahdollistavat opiskelijan oppimisen seuraamisen laaja-alaisesti. Hyvään oppimistulokseen pääseminen edellyttää opiskelijalta aina myös vahvaa itsenäistä työskentelyä.

Kaikilla kursseilla opiskelija joutuu lukemaan paljon erilaisia tekstejä sekä oppitunneilla että omalla ajallaan. Kokonaisteosten lukeminen sijoittuu luonnollisesti aina opiskelijan omaan aikaan.

Kaikilla kursseilla opiskelija joutuu myös kirjoittamaan erilaajuisia tekstejä, myös omalla ajallaan. Osa teksteistä kirjoitetaan käsin, jotta opiskelijan valmius mm. äidinkielen yökokeessa vaadittavaan käsialakirjoitukseen kehittyy. Opiskelijoille laadittuja kirjoitelman ulkoasua koskevia ohjeita on noudatettava kaikissa laadittavissa teksteissä. Erityisopettajalta saadun todistuksen perusteella opiskelijalla on oikeus käyttää kaikkien tekstien laadinnassa tietokonetta. Ks. Kirjoitelman ulkoasu s. 18.

Kursseihin sisältyy myös työskentelyä, jossa opiskelijat suullisesti esittelevät ajatuksiaan, näkemyksiään ja erilaisten oppimistehtävien tuloksia, jolloin on mahdollista kehittyä suullisen viestinnän ja keskustelun taidoissa.

Kurssin alussa opettaja selvittää kurssin tavoitteet, käytettävät työskentelymenetelmät, opiskelijalta vaadittavat osasuoritukset/näytöt sekä kurssin arviointiperusteet.

Jos opiskelija tarjoaa omana tuotoksenaan (lähdeviitteetöntä) tekstiä, joka osoittautuu kokonaan tai suureksi osaksi Internetistä tai muusta lähteestä otetuksi, opettajalla on oikeus harkintansa mukaan hylätä koko kurssin suoritus.

Tenttijälle ja etäopiskelijalle vinkiksi

Tenttijän ja etäopiskelijan työskentelymenetelmissä korostuvat kirjalliset työt ja oma ajankäytön hallinta, jotta opiskelu sujuu annetuissa aikatauluissa.

Verkko-opiskelijalle vinkiksi

Verkko-oppimisessa korostuu opiskelijan aktiivinen osallistuminen verkossa käytäviin keskusteluihin.

Oppimisen / opitun arviointi

Oppimisen/opitun arvioinnissa ovat keskiössä ne kielen, kirjallisuuden ja viestinnän tiedot sekä lukemisen, kirjoittamisen ja puheviestinnän taidot, joihin oppiaineen opetuksella kaiken kaikkiaan pyritään (ks. kohta Opetuksen tavoitteet s. 1). Nämä painottuvat suhteessa kunkin kurssin tavoitteisiin. Arviointi kohdistuu myös itse oppimisprosessiin, johon kuuluvat opiskelijan itsearviointi sekä toisilta opiskelijoilta saama palaute.

Oppimäärän arviointi

Koko oppimäärän arvosana määräytyy pakollisten ja mahdollisten syventävien kurssien arvosanojen keskiarvona.

Kaikista pakollisista ja valtakunnallisista syventävistä kursseista annetaan numeroarviointi.

Koulukohtaisista soveltavista kursseista opiskelija saa valita suoritusmerkinnän tai numeroarvostelun. Koulukohtaiset soveltavat kurssit voivat vaikuttaa korottavasti oppimäärän arvosanaan.

Kurssin arviointi

Kurssiarvioinnin perustana ovat näytöt ja arvosanan 4 kriteerit näkyvät kurssikohtaisesti. O-arvosanan (Osallistunut) voi saada, jos on osallistunut vähintään 8 kertaa oppitunneille ja sen lisäksi tehnyt kurssiin sisältyvät osasuoritukset. O-arvosana on voimassa koko lukuvuoden, eli opiskelija voi lukuvuoden aikana täydentää suoritustaan niin, että hänelle voidaan antaa kurssin numeroarvosana.

Tenttijän ja etäopiskelijan arvioinnissa korostuvat kirjalliset näytöt, arvioitavaksi tulee myös opiskelijan harrastuneisuus, mikä näkyy osasuoritusten huolellisena ja aikataulun mukaisena hoitamisena.

Verkko-opiskelussa yhtenä arviointikriteerinä on aina aktiivisuus kurssiin kuuluvissa keskusteluissa.

Koejärjestelyt

Koetilanteissa noudatetaan koulun yleisiä periaatteita, ks. Opiskeluopas.

Esseekokeen tyypisissä kirjoitustilanteissa koeaika sovitaan niin, että hitaammallakin kirjoittajalla on mahdollisuus saada kirjoitelmansa valmiiksi.

Lukivaikeuden tai muun diagnosoidun vaikeuden huomioiminen koejärjestelyissä ja arvioinnissa. Ks. Opiskeluopas.

Eriyinen tuki

Kaikille opiskelijoille pyritään ÄI1-kurssilla tekemään lukikartoitus.

Eriyisistä vaikeuksista (esim. kirjoittamisen perusasioissa tai lukemisen/kirjoittamisen hitaudessa) kannattaa keskustella erityisopettajan kanssa. Voit varata toimistosta ajan tai tulla vastaanottoaikana ilman ajanvarausta. Vastaanottoaika löytyy ilmoitustaululta.

Eriyisopettajalta voi saada myös todistuksen, joka vapauttaa äidinkielen kursseilla esim. esseiden puhtaaksikirjoituksesta tai antaa oikeuden tehdä esseet ja tekstitaidon tehtävät tietokoneella.

Kirjoittamisen tuki

Äidinkielen opettajat ja/tai erityisopettaja järjestävät ÄI1-kurssin yhteydessä (joko oppituntien aikana tai muuna sovittavana aikana, esim. perjantaisin) kirjoittamisen ohjausta ja tukea. Tukituntien ajankohdat ilmoitetaan kurssilla.

Oppimateriaali

Oppikirjana on Äidinkieli ja kirjallisuus: Käsikirja (WSOY, Mikkola – Koskela jne. vuoden 2004 painos tai uudempi). Tukena voidaan käyttää myös harjoituskirjoja. Niiden lisäksi kurseilla voidaan käyttää opettajan tai opiskelijoiden valmistamaa materiaalia. Myös erilaiset julkaisut, audiovisuaalinen ja verkkomateriaali voivat toimia opiskelun tukena.

Lisämateriaali

Opiskelijoiden käytössä koulun tietokoneissa on mm. Kieleväinen-oikeinkirjoitusohjelma. Kannattaa myös vilkuilla Verkkoklinikalle vähitellen karttuvaa aineistoa sekä hyödyntää kirjaston kaunokirjallista tarjontaa.

Pakolliset kurssit

ÄI1 TEKSTIEN RAKENTEITA JA MERKITYKSIÄ

L	T	E	V	
---	---	---	---	--

Opiskelija harjaantuu erittelemään asiatekstien kieltä, rakenteita ja merkityksiä sekä oppii näkemään tekstin yhteyden kontekstiin ja muihin teksteihin. Opiskelija syventää tekstilajituntemustaan ja kehittää erilaisten tekstien tuottajana.

Tavoitteet

Opiskelija

- osaa arvioida tekstien sisältöä, näkökulmaa, tyyliä ja muotoa sekä oppii erittelemään tekstiä erilaisista merkityssuhteista koostuvana kokonaisuutena, oppii tekstien erittelyssä tarvittavaa käsitteistöä ja pystyy soveltamaan sitä myös tuottaessaan itse tekstiä
- tottuu työstämään tekstiään oman ja toisten arvion pohjalta
- oppii suunnittelemaan ja laatimaan puhuttuja ja kirjoitettuja asiatekstejä sekä kykenee välittämään sanomansa kuuntelijoille tai lukijoille tavoitteittensa mukaisesti
- oppii tiedonhankintastrategioita, käyttää painettuja ja sähköisiä tietolähteitä sekä löytää käyttökelpoista ja luotettavaa tietoa kirjoitelmansa tai puhe-esityksensä pohjaksi.

Keskeiset sisällöt

- tekstin ja tekstilajin käsitteet
- informatiivisen tekstin rakentaminen, eritteleminen ja arviointi
- tekstuaaliset keinot, esimerkiksi lausetyypit ja –rakenteet, jaksollisuus ja kielen kuvallisuus
- kirjoittaminen prosessina: tarkoituksenmukaisen aineksen haku, kriittinen valikointi ja siihen viittaaminen ja sen hyödyntäminen omassa tekstissä sekä tekstin ja sen kieliasun hiominen erityisesti rakenteen ja tekstin eheyden kannalta
- kielenhuollon perusteet

Työskentelystä

Käsitellään ja eritellään erilaisia tekstejä sekä suullisesti että kirjallisesti.

Tuntityöskentelyssä korostuu opiskelijan oma työ.

Opiskelijan näytöt ja arviointi

Essee (kotona)

Referaatti asiatekstistä (kotona)

Tekstitaidon koe ja oikeinkirjoituskoe (koeviikolla)

Kurssin arvosanaan vaaditaan kaikki näytöt/osasuoritukset. Jos jokin näytöistä hylätään, arvosanaksi tulee 4.

Käsikirjan sivut:

12 – 39 Tekstien maailmassa, Mikä on tekstilaji?, Tekstien perusominaisuuksien jäljillä
132 – 187 Kirjoittaja työssään, Asiatekstien rakentuminen, Tietoa välittäviä ja selostavia kirjoituksia

210 – 223 Äidinkielen ylioppilaskoe

454 – 489 Suomen kielen lyhyt kielioppi, Kielenhuollon periaatteita ja käytäntöä (pronomineihin asti)

ÄI2 KIRJALLISUUDEN KEINOJA JA TULKINTAA

L	T	E	V	
---	---	---	---	--

Opiskelijoiden käsitys kaunokirjallisuudesta, kielen taiteellisesta tehtävästä ja sen kulttuurimerkityksestä syvenee.

Tavoitteet

Opiskelija

- oppii ymmärtämään kielen kuvallisuutta ja monitulkintaisuutta
- syventää tietojaan kirjallisuuden lajeista ja niiden ominaispiirteistä
- kehittyy fiktiivisten tekstien analysoijana erilaisia lukija- ja tulkintalähtökohtia sekä tarpeellisia kirjallisuustieteellisiä käsitteitä käyttäen ja tulkitsee tekstejä sekä suullisesti että kirjallisesti
- oppii perustelemaan tulkintaansa teksteistä sekä suullisesti että kirjallisesti
- harjaantuu käyttämään kurssilla havainnoituja keinoja tarkoituksenmukaisesti omassa ilmaisussaan.

Keskeiset sisällöt

- kirjallisuuden erittelyä ja tulkintaa tulkinnan kannalta perusteltua käsitteistöä ja lähestymistapaa hyödyntäen
- proosa kirjallisuudenlajina: kerrontateknisiä keinoja, esimerkiksi kertoja, näkökulma, aihe, henkilö, aika, miljö, teema, motiivi
- lyriikka kirjallisuudenlajina: käsitteinä esimerkiksi runon puhuja, säe, säkeistö, rytmi, mitallisuus, toisto, kielen kuvallisuus
- kansanrunous
- draama kirjallisuudenlajina: draaman ja teatterin historiaa
- novellien, runojen ja draaman erittelyä
- kirjallisuuden keinojen käyttöä omissa teksteissä

- kielenhuoltoa

Työskentelystä

Kurssin alkupuolen tunneilla käydään läpi kukin kirjallisuudenlaji ja sen analysoinnin käsitteet, samoin kieleen ja kielenhuoltoon liittyvät asiat.

Kukin kurssilainen valitsee joko proosan, lyriikan tai draaman itsenäisen työskentelynsä alueeksi, jota työstää annettujen ohjeiden ja materiaalien avulla. Työskentelyn eri vaiheissa esitellään omaa työstöä suullisesti, käydään myös suullisia keskusteluja.

Opiskelijan näytöt ja arviointi

Tekstitaidon tehtäviä oppitunneilla

Itsenäinen tehtävä (tehdään kotona):

- jonkin kaunokirjallisen tekstin analyysi ja tulkinta

Esseekoe (koeviikolla)

Kurssin arvosanaan vaaditaan kaikki näytöt/osasuoritukset. Jos jokin näytöistä hylätään, arvosanaksi tulee 4.

Käsikirjan sivut

236 – 288 Kaunokirjallisuus

ÄI3 TEKSTIT JA VAIKUTTAMINEN

L	T	E	V	
---	---	---	---	--

Opiskelija oppii tarkastelemaan tekstejä ja niiden kieltä erityisesti vaikuttamisen näkökulmasta. Hän perehtyy argumentointiin ja syventää siihen liittyviä tietoja. Hän oppii analysoimaan ja tuottamaan erilaisia argumentatiivisia tekstejä.

Tavoitteet

Opiskelija

- syventää medialukutaitoaan, jolloin hän pystyy analysoimaan ja tulkitsemaan erilaisia mediatekstejä, niiden taustoja ja tavoitteita sekä kriittisesti arvioimaan median välittämää informaatiota ja vaikutusta yksilöihin ja yhteiskuntaan
- osaa niin kirjoittajana kuin puhujanakin perustella monipuolisesti näkemyksiään sekä arvioida vaikuttamispyrkimyksiä ja tekstin luotettavuutta
- osaa tarkastella kirjallisuuden yhteiskunnallista vaikutusta
- oppii tarkastelemaan ja arvioimaan tekstejä ja niiden välittämiä arvoja myös eettisistä lähtökohdista.

Keskeiset sisällöt

- median käsite ja sisältö
- median historiaa
- vaikuttamaan pyrkivien tekstien lajeja, graafisia ja sähköisiä tekstejä: mielipide, kolumni, pakina, arvostelu, pääkirjoitus, kommentti, mainos
- suora ja epäsuora vaikuttaminen: esimerkiksi suostuttelu, ohjailu, manipulointi; mainonta, propaganda; ironia, satiiri, parodia
- argumentoivat ja retoriset keinot
- tekstien ideologisuus, lähdekritiikki ja mediakritiikki
- viestijän vastuu, esimerkiksi median eettiset säännöt
- kantaa ottavia puheenvuoroja, keskusteluja tai väittelyjä
- tietoisesti vaikuttamaan pyrkivää kirjallisuutta
- sensuuri kirjallisuudessa
- kielen vaihtelu, puhuttu ja kirjoitettu kieli
- kielenhuoltoa

Työskentelystä

Käsitellään ja eritellään erilaisia tekstejä sekä kirjallisesti että suullisesti niin, että esim. kantaaottavat puheenvuorot, keskustelut ja väittelyt käydään kurssialueeseen kuuluvalla aineistolla.

Opiskelijan näytöt ja arviointi

Essee (kotona)

Mediataidon tehtävä (tehdään kotona):

opiskelija valitsee seuraavista:

- samasta aiheesta kaksi erilaista tekstiä
- annetun aiheen aineiston haku nettisivuilta, sisällön ja luotettavuuden arviointi, lähdekritiikki; tuotoksena raportti

Tekstitaidon koe (koeviikolla)

Kurssin arvosanaan vaaditaan kaikki näytöt/osasuoritukset. Jos jokin näytöistä hylätään, arvosanaksi tulee 4.

Käsikirjan sivut:

40 – 56 Tekstit vaikuttajan käytössä

66 – 76 Äidinkieli

188 – 196 Mielipidekirjoituksia

184 – 185 Raportti ja muistio

147 – 157 Kirjoittaja käyttää aineistoa (mm. lähdekritiikki)

226 – 235 Kirjallisuus on yhteiskunnallinen voima

ÄI4 TEKSTI, TYYLI JA KONTEKSTI

L	T	E	V	
---	---	---	---	--

Opiskelija oppii tarkastelemaan tekstejä ja niiden tyyliä siten, että hän osaa ottaa huomioon kontekstin merkityksen tulkinnessa ja tekstin tuottamisessa.

Tavoitteet

Opiskelija

- oppii tarkastelemaan niin fiktiivisiä tekstejä kuin asiatekstejäkin niiden kulttuurikontekstissa ja suhteessa muihin teksteihin
- oppii erittelemään tyylin elementtejä ja niiden vaikutusta tekstin kokonaisuuteen
- pystyy itsenäiseen kirjoitusprosessiin aina aiheen ja näkökulman valinnasta tekstin tyylin hiomiseen asti
- kehittää omaa ilmaisutapaansa ja kirjallista tyyliään.

Keskeiset sisällöt

- länsimaisen kirjallisuuden vaiheita ja tyylikausia antiikista kohti nykypäivää
- eri aikakausia ja tyyliä edustavia kaunokirjallisia ja muita tekstejä erityisesti kulttuurisen kontekstin näkökulmasta
- tekstien tarkastelua ihmiskuvan, maailmankuvan, arvo- ja aatemaailman ilmentäjinä sekä oman aikansa että nykyajan kontekstissa
- tekstin tyyliin vaikuttavia tekijöitä
- oppiaineen sisältöihin liittyvästä aiheesta, itse valitusta näkökulmasta laadittu pohdiskelleva teksti
- pohtivia ja eritteleviä kirjoituksia: essee tekstilajina
- oman kielen ja tyylin hiontaa ja huoltoa

Työskentelystä

Käsitellään ja eritellään kirjallisuutta oman aikansa kuvastajana. Luetaan kokonaisteos, josta kirjoitetaan essee. Laaditaan suullinen esitys jostakin kirjallisuushistorian aikakaudesta annetun näkökulman pohjalta. Eritellään tekstin tyyliin vaikuttavia tekijöitä erilaisten kaunokirjallisten ja muiden tekstien avulla.

Opiskelijan näytöt ja arviointi

Essee (kotona)

Suullinen esitys aikakaudesta

Tekstitaidon koe/kirjallisuusessee (koeviikolla)

Kurssin arvosanaan vaaditaan kaikki näytöt/osasuoritukset. Jos jokin näytöistä hylätään, arvosanaksi tulee 4.

Käsikirjan sivut:

197 – 209 Pohtivia ja eritteleviä kirjoituksia

290 – 368 Tyylikausia antiikista nykypäivään

ÄI5 KIELI, KIRJALLISUUS JA IDENTITEETTI

L	T	E	V	
---	---	---	---	--

Opiskelija muodostaa kokonaiskuvan suomen kielen, suomalaisen kirjallisuuden ja kulttuurin merkityksestä yksilölle ja yhteiskunnalle.

Tavoitteet

Opiskelija

- oppii tuntemaan suomen kielen kehityksen vaiheita ja ymmärtää eurooppalaisten kieli- ja kulttuurikontaktien vaikutuksen suomalaisen kulttuurin muotoutumiseen ja jatkuvaan muutokseen
- arvostaa nyky-Suomen monikulttuurisuutta ja –kielisyyttä ja ymmärtää äidinkielen merkityksen jokaiselle ihmiselle
- tuntee suomalaisen kirjallisuuden keskeisiä teoksia ja teemoja sekä osaa arvioida niiden merkitystä oman kulttuurinsa näkökulmasta, kulttuurisen ja yksilöllisen identiteetin rakentajana.

Keskeiset sisällöt

- Suomen kirjallisuuden ja kielen vaiheita Agricolasta nykypäiviin
- kielen ja kirjallisuuden merkitys kansallisen identiteetin rakentamisessa
- kirjallisia ja suullisia tuotoksia teemoihin liittyvistä aiheista

Käsitellään Suomen kirjallisuuden ja kirjoitetun kielen vaiheita. Pidetään suullisia esityksiä suomalaisen kirjallisuuden keskeisistä teoksista.

Opiskelijan näytöt ja arviointi

Tekstitaidon tehtäviä kotona ja koulussa

Suullinen kirjaesittely

Essee suomalaisen kirjallisuuden keskeisistä teoksista tai teemoista (koeviikolla)

Kurssin arvosanaan vaaditaan kaikki näytöt/osasuoritukset. Jos jokin näytöistä hylätään, arvosanaksi tulee 4.

Käsikirjan sivut:

58 – 92 Kieli – ihmisen lajityyppinen ominaisuus, Äidinkieli, Maailman kieliä, Suomen kielen vaiheita

370 – 451 Suomen kirjallisuus

Syventävät kurssit

ÄI6 TEKSTITAITOJEN SYVENTÄMINEN

L		E	V	
---	--	---	---	--

Opiskelija syventää ja monipuolistaa taitojaan analysoida ja tuottaa tekstejä.

Tavoitteet

Opiskelija

- vahvistaa taitoaan lukea analyttisesti ja kriittisesti erilaisia tekstejä
- vahvistaa taitoaan kirjoittaa sisällöltään, rakenteeltaan ja tyyliään ehyttä ja johdonmukaista tekstiä.

Keskeiset sisällöt

Kerrataan ja syvennetään seuraavia asioita

- tekstityypit ja tekstilaji
- tekstianalyysi ja siinä tarvittavat käsitteet
- tekstin rakentaminen: ideointi, suunnittelu, näkökulman valinta, jäsentely, muokkaaminen, tyylin hionta, otsikointi ja ulkoasun viimeistely
- ylioppilaskirjoituksiin valmentautumista
- kielenhuoltoa

Opiskelijan näytöt ja arviointi

Tekstitaidon koe

Oikeakielisyydesti

Essee (koeviikolla)

Kurssin arvosanaan vaaditaan kaikki näytöt/osasuoritukset. Jos jokin näytöistä hylätään, arvosanaksi tulee 4.

Käsikirjan sivut

210 – 223 Ylioppilaskoe

489 – 496 Kielenhuoltoa

ÄI7 PUHEVIESTINNÄN TAITOJEN SYVENTÄMINEN

L				
---	--	--	--	--

Opiskelija syventää ja monipuolistaa puheviestintään liittyviä tietojaan ja taitojaan sekä oppii arvioimaan puheviestinnän merkitystä ihmissuhteissa, opiskelussa ja työelämässä.

Tavoitteet

Opiskelija

- syventää tietojaan vuorovaikutuksen luonteesta, ominaispiirteistä ja puhekuulttuurista
- kehittää puhumisrohkeuttaan ja ilmaisuvarmuuttaan sekä esiintymis- ja ryhmäviestintätaitojaan
- tunnistaa ja osaa analysoida sekä puhujan että sanoman luotettavuuteen vaikuttavia tekijöitä.

Keskeiset sisällöt

- vuorovaikutustilanteiden osatekijät ja ominaispiirteet
- kielellinen ja nonverbaalinen viestintä
- esiintymisen, neuvottelujen, kokousten ja erilaisten keskustelujen ominaispiirteet ja menettelytavat
- esiintymisjännityksen lieventäminen
- esiintymis- ja ryhmäviestintätaitojen harjoittelua erilaisissa vuorovaikutustilanteissa
- puheviestinnän kulttuurisia piirteitä ja suomalaista puhekulttuuria

Opiskelijan näytöt ja arviointi

Arvosana muodostuu osallistumisaktiivisuuden, esiintymisharjoituksiin paneutumisen ja sovitun kirjallisen näytön perusteella.

Käsikirjan sivut

s. 94 – 98 Modernit puheviestintätaidot

s. 99 – 112 Ryhmäviestinnän taitoja ja tilanteita

s. 113 – 123 Esiintymistaitoja ja –tilanteita

s. 124 – 129 Puheviestintätaitojen arviointi päättökokeessa

ÄI8 KIELI, TEKSTIT JA VUOROVAIKUTUS

L				
---	--	--	--	--

Opiskelijan käsitys kielestä, teksteistä ja niiden tulkinnasta syvenee, ja hänen taitonsa lukea tekstejä kehittyy. Hän osaa jäsentää ja arvioida viestintäympäristöään sekä omia taitojaan puhujana, kuuntelijana, kirjoittajana, lukijana ja median käyttäjänä niin, että hänen viestijäkuvansa tarkentuu.

Tavoitteet

Opiskelija

- syventää tekstikäsitustään
- oppii tarkastelemaan monenlaisia tekstejä entistä tietoisempina tulkintaansa ohjaavista seikoista
- ymmärtää tekstin merkityskokonaisuutena ja tarkastelee sen piirteitä tavoitteen sekä viestintätilanteen ja -välineen kannalta
- oppii tarkastelemaan kielenkäyttöään, lukemistapojaan ja viestintäänsä entistä tietoisemmin
- tottuu huoltamaan tuottamiensa tekstien kieliasua
- syventää tietojään ryhmäviestinnästä: hän kehittää ja oppii arvioimaan omia osallistumistapojaan ryhmän vuorovaikutuksen ja ilmapiirin sekä ryhmätyön tai keskustelun tuloksellisuuden kannalta.

Keskeiset sisällöt

- tekstien tulkintaa ja tuottamista ohjaavia perustekijöitä, kuten tavoite, vastaanottaja, tekstilaji ja tekstityyppi
- viestintätilanteen ja -välineen vaikutus tekstiin
- tekstikäsityksen syventäminen
- erilaisten tekstien kielen ja sisällön havainnointia ja harjoittelua: ymmärrettävyys, havainnollisuus ja eheys
- tekstien referointi ja kommentointi
- omien viestintätietojen, -taitojen, -asenteiden ja -motivaation arviointi lukio-opiskelun näkökulmasta
- vuorovaikutustaidot ryhmässä
- asia- ja kaunokirjallisten tekstien tuottamista, kirjoitustaitojen hiomista

Opiskelijan näytöt ja arviointi

Kurssiarvosana muodostuu kirjallisen työn ja osallistumisaktiivisuuden perusteella.

ÄI9 KIRJOITTAMINEN JA NYKYKULTTUURI

L				
---	--	--	--	--

Opiskelija perehtyy kulttuuri- ja yhteiskunnalliseen keskusteluun, median ajankohtaisaiheisiin ja nykykirjallisuuteen. Hänen kriittinen ja kulttuurinen lukutaitonsa syvenee, ajattelutaitonsa kehittyy ja ilmaisunsa kypsyy kohti lukion päättötason vaatimuksia.

Tavoitteet

Opiskelija

- kykenee keskustellen ja kirjoittaen käsittelemään ajankohtaisia kielen, kirjallisuuden ja viestinnän teemoja
- oppii arvioimaan ja arvottamaan ajankohtaisia tekstejä eettisin ja esteettisin perustein ja näkemään niiden merkityksen osana yhteiskunnallista keskustelua
- löytää nykykirjallisuudesta itseään kiinnostavia tekstejä ja osallistuu niistä käytävään keskusteluun
- osoittaa kypsyyttä oman tekstinsä näkökulman valinnassa, aiheen käsittelyssä, ajattelun itsenäisyydessä ja ilmaisun omaäänisyydessä.

Keskeiset sisällöt

- nykykirjallisuutta ja sen ilmiöitä
- suullisia ja kirjallisia puheenvuoroja ajankohtaista kieltä ja kulttuuria käsittelevistä aiheista
- mediatekstien ajankohtaisaiheiden, ilmaisukeinojen ja vaikutusten tarkastelua
- osallistumista lukija- ja kirjoittajayhteisöön
- novelli-, romaani- ja runoanalyysijä

Opiskelijan näytöt ja arviointi

Kurssilla luetaan kaksi kokonaisteosta. Kurssiarvosana muodostuu näiden teosten esittelyn ja osallistumisaktiivisuuden perusteella.

Soveltavat kurssit

ÄIK1 TEATTERIN KLASSIKOITA JA NYKYDRAAMAA

L				
---	--	--	--	--

Opiskelija syventää käsitystään teatterin historiasta, teatterista taiteenlajina ja näytelmästä kirjallisuudenlajina. Opiskelija harjaantuu tulkitsemaan näytelmätekstejä ja keskustelemaan tulkinnoistaan sekä arvioimaan teatteriesityksiä.

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- innostuu näytelmästä kirjallisuudenlajina
- oppii tuntemaan teatterin historiaa ja nykyteatterin virtauksia
- kiinnostuu entistä monipuolisemmin teatterin tarjoamista elämyksistä
- oppii erittelemään ja arvioimaan teatteriesityksiä
- kiinnostuu seuraamaan teatterikritiikkiä.

Keskeiset sisällöt

- draaman klassikkoteoksen erittelyä ja tulkintaa
- klassikkoteoksen teatteriesityksen katsominen ja arviointi
- teatteriarvostelujen erittelyä
- tutustumiskäynti esimerkiksi Teatterimuseoon tai muuhun teatterin kannalta kiinnostavaan kohteeseen
- nykydraamaan ja sen tekijöihin perehtymistä
- nykydraamaesityksen katsominen ja arviointi

Opiskelijan näytöt ja arviointi

Arvosana muodostuu osallistumisaktiivisuuden perusteella.

ÄIK2 AVOIN MEDIAKURSSI

L				
---	--	--	--	--

Kurssilla voidaan ottaa käsittelyyn mikä tahansa mediakasvatuksen aihealueeseen kuuluva sisältö. Kurssi toteutetaan työseminaarin tapaisena kokonaisuutena, jossa yhteisen käsittelyn lisäksi kukin opiskelija voi toteuttaa oman, opettajan kanssa sovittavan työnsä; työ voidaan sopia toteutettavaksi myös pari- tai ryhmätyönä.

Kyseeeseen voi tulla esim. sanomalehtien uutisoinnin vertailu, aikakauslehdistön tarkastelu valitusta näkökulmasta, vaikkapa henkilöhaastatteluihin keskittyvän julkaisun tuottaminen, oman dokumenttiohjelman tekeminen jne.

Opiskelijan näytöt ja arviointi

Näytöt sovitaan kurssikohtaisesti. Arviointi perustuu sovittuihin näyttöihin ja osallistumisaktiivisuuteen.

ÄIDINKIELEN YLIOPIILASKOE

I Tekstitaidon koe

Tekstitaidon kokeessa tutkitaan kokelaan lukutaitoa ja kielellistä ilmaisukykyä. Tekstitaidolla tarkoitetaan kokelaan taitoa eritellä, tulkita, arvioida, hyödyntää ja tuottaa erilaisia tekstejä tietoisena niiden tavoitteista ja konteksteista. Siihen kuuluu myös taito tehdä havaintoja tekstin ilmaisukeinoista ja soveltaa taitojaan sekä tekstin vastaanottamiseen että tuottamiseen.

Tekstitaidon koe on kuuden tunnin mittainen. Koetilaisuudessa kokelaille jaetaan A4-kokoinen, enintään kahdeksansivuinen vihkonen, joka sisältää tehtävänannot ja aineiston. Aineistona on asiatekstejä ja kaunokirjallisia tekstejä. Aineisto voi koostua myös pelkästään asiatekstimateriaalista tai pelkästään kaunokirjallisesta materiaalista.

Tehtäviä on viisi, joista kokelaan tulee tehdä kolme. Tehtävät liittyvät pohjatekstin tai tekstien merkityksiin, rakenteisiin, ilmaisuun, tematiikkaan, vastaanottoon ja kontekstiin sekä niiden välisiin suhteisiin. Tehtävänä voi myös olla tiettyyn tarkoitukseen tähtäävän, aineistoon pohjaavan lyhyehkön kirjoituksen laatiminen.

Arvostelussa kiinnitetään huomiota sekä vastausten asiasisältöön että ilmaisuun. Kunkin vastauksen sopiva pituus on 1—2 konseptisivua. Ensimmäinen vastaus kirjoitetaan kaksiosaiselle konseptipaperille ja kaksi muuta vastausta yksiosaisille konseptipapereille. Vastaus aloitetaan konseptin ylälaidasta. Vastaukset jätetään arvosteltaviksi selvästi ja siististi kirjoitettuina. Erillistä puhtaaksikirjoitusta muste- tai kuulakynällä ei tarvita.

Arvosteluperusteet

Koesuorituksia arvioitaessa otetaan huomioon äidinkielen ja kirjallisuuden oppiaineen tavoitteet. Kaikki kolme vastaukset arvioidaan erikseen, ja arvostelun lähtökohtana on kokelaan valitsema tehtävä ja tehtävänannon noudattaminen. Kokelaan on käsiteltävä aineistoa tehtävänannon määräämällä tavalla. Tehtävänannot ovat tiukasti rajaavia: ne määräävät näkökulman aiheeseen. Kullekin vastaukselle annetaan otsikko ja sen eteen merkitään tehtävän numero.

Ansiokas vastaus osoittaa erinomaista luku- ja kirjoitustaitoa sekä hyvää äidinkielen ja kirjallisuuden oppisisältöjen hallintaa. Siinä on riittävästi havaintoja ja päätelmiä sekä tehtävänannon kannalta olennaisia tietoja. Vastaukselle on johdonmukainen kokonaisuus, ja yksityiskohtien määrä on sopivassa suhteessa kokonaisuuteen. Esitetyt väitteet on perusteltu selkeästi ja kyllin laajasti. Tekstin erittelyssä on käytetty kulloinkin tarvittavia käsitteitä asianmukaisesti ja luontevasti.

Arvostelussa käytettävät pistemäärät

Kustakin vastauksesta alin pistemäärä on 0 ja ylin 6; pisteet annetaan aina kokonaislukuna. Käytössä ovat siis vain pistemäärät 0, 1, 2, 3, 4, 5 ja 6.

II Esseekoe

Esseekokeessa tutkitaan kokelaan yleissivistystä, ajattelun kehittyneisyyttä, kielellistä ilmaisukykyä ja kokonaisuuksien hallintaa.

Esseekoe on kuuden tunnin mittainen. Koetilaisuudessa kokelaille jaetaan A4-kokoinen, enintään 16-sivuinen vihkonen, joka sisältää tehtävänannot ja aineiston. Aineistona on asiatekstejä, kaunokirjallisia tekstejä sekä mahdollisesti muuta aineistoa, esimerkiksi kuvia, tilastoja tai taulukoita.

Kokeessa on vähintään 12 tehtävää, joista kokelas valitsee yhden. Osa tehtävistä on aineistopohjaisia. Tehtävät määritetään tehtävänantoina; tehtävänantona voi olla myös pelkkä otsikko. Tehtävänannossa voidaan lisäksi ilmoittaa, millaiseen tarkoitukseen teksti on suunniteltava kirjoitettavaksi.

Kirjoitustehtävien aiheet voivat liittyä paitsi äidinkielen ja kirjallisuuden oppisisältöihin myös laajemmin lukiolaisen yleissivistykseen ja elämäntuntemukseen. Kirjoituksen näkökulma voidaan määrätä tehtävänannossa, mutta usein kirjoittajan on mahdollista itse valita näkökulmansa.

Esseekokeen suoritus jätetään viimeisteltynä ja muste- tai kuulakynällä puhtaaksikirjoitettuna kirjoitelman ulkoasusta annettujen ohjeiden mukaisesti (ks. s. 18). Puhtaaksikirjoitukseen tulee varata riittävästi aikaa.

Arvosteluperusteet

Kirjoituksessa on oltava otsikko, ja sen eteen merkitään tehtävän numero.

Aineistotehtävässä kirjoituksen tulee osoittaa kirjoittajan kykyä tehdä annetusta aineistosta havaintoja ja päätelmiä sekä tulkita ja arvioida sitä tehtävänannon vaatimalla tavalla. Jos tehtävänantona on pelkkä otsikko, edellytetään, että kirjoitus keskittyy otsikon rajaamaan aiheeseen ja näkökulmaan ja tuo esiin sitä koskevia tietoja, havaintoja ja näkemyksiä. Mikäli tehtävänantoon kuuluu, että kirjoittaja antaa itse kirjoitukselleen otsikon, sen tulee sopia kirjoitukseen ja sen on vastattava tehtävänantoa.

Kirjoituksen tulee olla ehyt kokonaisuus. Jos kysymyksessä on aineistotehtävä, lukijan on voitava seurata ja ymmärtää kirjoitusta aineistoa tuntematta. Ansioksi katsotaan, että kyllin painavaa sanottavaa on riittävästi, asiatiedot pitävät paikkansa ja perustelut ovat loogisia ja kestäviä. Tehtävänannon kannalta olennaisen tulee erottua epäolennaisesta ja väitteiden on oltava perusteltuja.

Kirjoittajan on kyettävä kielellisesti itsenäiseen suoritukseen. Kun hän selostaa tai lainaa aineistoa, pitää käydä ilmi, mikä on lainattua tai annetun materiaalin epäsuoraa selostamista.

Kirjoituksen sopiva pituus on muun muassa tehtävänannon ja käsialan mukaan 4—5 sivua; tämä sivumäärä on kuitenkin vain suositus.

Arvostelussa käytettävät pistemäärät

Alin arvostelussa käytettävä pistemäärä on 0 ja ylin 60. Käytössä ovat vain 0:aan ja 5:een päättyvät pisteluvut. Ne vastaavat kouluarvosanoja seuraavasti:

pistemäärä	kouluarvosana
0	4
5	4 ½
10	5
15	5 ½
20	6
25	6 ½
30	7
35	7 ½
40	8
45	8 ½
50	9
55	9 ½
60	10

III Äidinkielen kokeen arvosanan määräytyminen

Ylioppilastutkintolautakunnan ohjeesta

”Kunkin kokelaan äidinkielen koesuorituksesta annetaan tietty pistemäärä. Lopullisten arvosanojen määräämisessä tutkitaan kaikkien kokeeseen osallistuneiden saamien arvostelupisteiden osuudet ja määrätään sen perusteella arvosanarajat tiettyihin pistemääriin. Lautakunta päättää arvosanojen pisterajoista erikseen kunakin tutkintokertana.

Kokelaan tekstitaidon kokeessa saama pistemäärä kerrotaan kolmella. Tulos lasketaan yhteen esseekokeessa saadun pistemäärän kanssa. Tekstitaidon kokeessa mahdollisia painotettuja pistelukuja ovat vain 0, 3, 6, 9, 12, 15, 18, 21, 24, 27, 30, 33, 36, 39, 42, 45, 48, 51 ja 54. Esseekokeessa mahdollisia ovat ainoastaan pisteluvut 0, 5, 10, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50, 55 ja 60. Äidinkielen kokeesta saatava maksimipisteluku on siten 114 painotettua pistettä.”

Luku- ja kirjoitushäiriöisistä kokelaista YTL:n ohjeissa (19.1.2007) todetaan mm.:

”Opettajat ja lautakunnan sensorit arvostelevat lukihäiriöisten kokelaiden suoritukset ainekohtaisten arvosteluohjeiden mukaan ja merkitsevät antamansa pistemäärät koesuorituksiin ja arvostelulomakkeisiin. Opettaja ja lautakunnan sensori eivät ota lukitodistuksia/lukihäiriötä huomioon arvostelussaan.”

Ks. lukihäiriöstä myös Abin opas.

Ohjeita ja lisätietoja saa opinto-ohjaajilta ja erityisopettajalta (Tuija Pesämaa).

KIRJOITELMAN ULKOASU

Kirjoitelman ulkoasu on yksi esseekokeen arviointiperusteista. Muista siis viimeistellä tekstisi ja noudattaa seuraavia ohjeita:

Käsin kirjoitettaessa

- käytetään isoruutuista (9 – 10 mm) 4-sivuista konseptipaperia
- puhtaaksikirjoituksessa käytetään muste- tai kuulakynää
- kirjoitetaan joka riville ja joka sivulle
- sivujen molempiin reunoihin jätetään 2 – 3 ruudun levyiset marginaalit, jotka on syytä merkitä paikoilleen viivoittimen avulla, jos niitä ei ole konseptipaperiin valmiiksi painettu
- otsikko kirjoitetaan ensimmäiselle sivulle hiukan puolenvälin yläpuolelle
- otsikkoa ei alleviivata
- otsikon eteen merkitään valitun tehtävän numero ja mahdollinen kirjain
- valmiina annettu otsikko kirjoitetaan sellaisenaan; siihen ei saa lisätä mitään eikä siitä saa jättää mitään pois
- otsikon jälkeen jätetään pari tyhjää riviä
- teksti jäsennetään kappaleiksi, joiden alut sisennetään; kappaleiden väliin ei jätetä tyhjää riviä
- sivujen ala- ja yläreunoihin jätetään 1 tyhjä rivi
- kirjoitelman loppuun ei tule allekirjoitusta eikä mitään muitakaan merkintöjä
- käytetään käsialakirjoitusta tai tekstataan niin, että yhdyssanat ja alkukirjaimet eivät aiheuta tulkintavaikeuksia
- nimi ja oppilasnumero (yo-kirjoituksissa kokelasnumero) merkitään viralliseen koepaperiin niille varattuun kohtaan, muutoin ensimmäisen sivun yläreunaan
- jos konseptipapereita tulee kaksi, nimi merkitään myös toisen paperin ensimmäiselle sivulle oikeaan yläreunaan.

Ylioppilastutkintolautakunta antaa esseekokeen ulkoasusta seuraavat ohjeet:

” Ulkoasu

Äidinkielen koesuoritus jätetään viimeisteltynä ja puhtaaksikirjoitettuna. Ulkoasun ansiona pidetään selvää käsialaa ja ylipäätään seikkoja, jotka osoittavat kirjoituksen viimeistelyn taitoa. Esim. vajaat rivit ja epäselvyys kappalejaossa, ison ja pienen kirjaimen erottuvuudessa tai sanojen yhteen ja erikseen kirjoittamisessa ovat puutteita. Tottumusta kirjalliseen ilmaisuun kuvastaa hallittu paperitilan käyttö ja merkintätapojen tuntemus mm. lainattaessa tekstiä.

Jos kokelas haluaa korjata jotain jo puhtaaksi kirjoittamaansa tekstiin, hänen tulee tehdä se niin, että ei synny epäselvyyttä siitä, mikä on lopulliseksi tarkoitettu muoto, eikä myöskään siitä, kuka korjauksen on tehnyt. Virheelliset kohdat viivataan yli ja kirjoitetaan uudestaan. Korjaukset ja lisäykset saa kirjoittaa rivien väliin, jos ne sinne helposti ja selvyttä vaarantamatta mahtuvat, muutoin sivun marginaaliin tai alareunaan. Muutokset on tehtävä samalla kynällä kuin alkuperäinen teksti. ”

Koneella kirjoitettaessa

- käytetään fonttikokoa 12
- rivivälin tulee olla riittävän väljä: 1½ tai 2
- sivun kumpaankin reunaan jätetään 2 cm:n marginaalit
- otsikko kirjoitetaan ensimmäiselle sivulle hiukan puolenvälin yläpuolelle
- otsikon eteen merkitään valitun tehtävän numero ja mahdollinen kirjain
- kappalejako merkitään sisennyksellä (n. 5 välilyöntiä kappaleen alkuun, ei ylimääräistä tyhjää riviä kappaleiden väliin)

OPPIMISVALMIUSKURSSI (OVK1)

Kurssikuvaus

Kurssi sopii opiskelijalle, joka haluaa kehittää opiskelunvalmiuksiaan ja löytää yksilöllisen oppimistyylinsä. Kurssin aihealueita ovat

- tavoitteiden asettaminen
- ajanhallinta
- muistin toiminta
- mind map -tekniikka
- luetun ymmärtämisen tekniikka
- kokeisiin valmistautuminen
- yksilöllinen oppimis- ja työskentelytyyli
- esseevastaustekniikka
- keskittymiseen vaikuttavat tekijät
- stressi
- urasuunnittelu ja jatkokoulutus (opinto-ohjaaja)

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on antaa monipuolinen käsitys oppimiseen vaikuttavista tekijöistä sekä auttaa opiskelijaa löytämään omaan opiskelutekniikkaansa liittyvät yksilölliset vahvuudet ja haasteet. Tavoitteena on kehittää itsetuntemusta ja -arviointitaitoja, joiden avulla opiskelija voi parantaa opiskelunvalmiuksiaan.

Työskentelymenetelmät

Kurssi on erityisopettajan pitämä harjoituskurssi. Työskentelymenetelminä käytetään yksilöllisiä harjoituksia sekä keskustelevaa opetusta. Opiskelija arvioi omia opiskelutottumuksiaan ohjatusti oppimispäiväkirjan avulla ja pyrkii hyödyntämään omaksumaansa tietoa aktiivisesti eri oppiaineiden opiskelussa.

Kurssin arviointi

Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä (S). Syksyllä 2005 tai myöhemmin Eiran aikuislukiossa opintonsa aloittanut opiskelija voi sisällyttää kurssin lukio-opintojensa kokonaiskurssimäärään (44/48 kurssia).

Suoritusmerkintä edellyttää jatkuvaa läsnäoloa (12 opetuskerrasta saa olla pois korkeintaan 3 kertaa) ja kurssiin kuuluvien tehtävien suorittamista.

SUOMI TOISENA KIELENÄ (S2)

Oppiaineen kuvaus

Aikuisten lukiokoulutuksen suomi toisena kielenä –oppimäärän tavoitteet ja sisällöt rakentuvat perusopetuksessa tai muualla hankittuun suomen kielen perusteiden hallintaan. Keskeisenä tavoitteena on, että opiskelija saavuttaa sellaisen suomen kielen taidon, että hän voi opiskella täyspainoisesti lukion oppiaineita ja että hänen on mahdollista jatkaa opintojaan sekä selviytyä työelämässä suomen kielellä. Opetuksessa pyritään vahvistamaan opiskelijan monikulttuurista identiteettiä ja rakentamaan pohjaa toiminnalliselle kaksikielisyydelle.

Opetuksen tavoitteet:

Tavoitteena on, että aikuisopiskelija

- osaa ja rohkenee ilmaista itseään ymmärrettävästi erilaisissa arkipäivän ja opiskelun viestintätilanteissa.
- hallitsee suomen kielen perusrakenteet kielen eri tasoilla (fonologiasta syntaksiin) sekä oikeinkirjoituksen perusasiat ja tulee entistä tietoisemmaksi suomen kielen erityispiirteistä omaan kieleensä ja muihin kieliin verraten
- kykenee hyödyntämään erilaisia tekstejä, hänen kokemuksensa tekstilajeista laajenevat ja hän oppii tietoyhteiskunnassa tarvittavaa kriittistä tulkinta- ja arviointitaitoa
- parantaa taitoaan etsiä, valita, muokata ja välittää tietoa erilaisista lähteistä
- tottuu työskennellessään käyttämään sanakirjoja ja kielenoppaita
- perehtyy yhdessä muiden aineiden opiskelun kanssa suomalaiseen yhteiskuntaan, kulttuuriin ja kirjallisuuteen, jolloin hän tutustuu joihinkin suomalaisiin kirjailijoihin ja heidän teoksiinsa
- havaitsee kielen vaihtelun puhujan, tilanteen ja alueen mukaan, ja hänen tietonsa puhutun ja kirjoitetun kielen peruseroista ja työnjaosta laajenevat
- oppii ymmärtämään toisen kielen oppimisprosessia, pystyy tarkkailemaan omaa kielitaitoaan ja pohtimaan kaksi- ja monikielisyttään
- arvioimaan edistymistään ja haluaa kehittää kielitaitoaan sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa.

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

S21 Perusteet hallintaan

S22 Kieli käyttöön

S23 Kielellä vaikutetaan

S24 Tekstitaidot kuntoon

S25 Suomalainen kulttuuri tutuksi

Valtakunnalliset syventävät kurssit

S26 Yo-kokeeseen valmentava kurssi

S27 Puhekielen paikka

S28 Paremmaksi kirjoittajaksi

S29 Lue kirjoja – elät monta elämää

Koulukohtainen soveltava kurssi

S2K1 Tiedot talteen

Kurssien suoritusjärjestys

Pakolliset kurssit on suositeltavaa suorittaa numerojärjestyksessä. Su26 on syytä suorittaa mahdollisimman lähellä ylioppilaskirjoituksia. Syventäviä kursseja opiskelija voi valita opinto-ohjelmaansa missä vaiheessa tahansa.

Soveltava kurssi S2K1 kannattaa suorittaa heti lukio-opintojen alussa.

Suomi toisena kielenä –ylioppilaskoe

Kokeessa ovat mahdollisia seuraavat tehtävätyypit:

- avoimet kysymykset lukion opetuskielellä
- selittämistehtävät
- tiivistelmä / kommentti tai kannanotto
- monivalintatehtävät
- monivalinta-aukkotesti
- produktiivinen aukkotesti
- kirjoitelma

Aihekokonaisuudet

- Aktiivinen kansalaisuus ja yrittäjyys
- Kestävä kehitys ja hyvinvointi
- Kulttuuri-identiteetti ja kulttuurien tuntemus
- Teknologia ja yhteiskunta
- Viestintä ja mediaosaaminen

Aihekokonaisuudet läpäisevät kaikki kurssit. Suomi toisena kielenä –oppimäärässä korostuvat aihekokonaisuudet Aktiivinen kansalaisuus ja yrittäjyys sekä Kulttuuri-identiteetti ja kulttuurien tuntemus.

Työskentelymenetelmät

Suomi toisena kielenä oppimäärässä käytetään monenlaisia työtapoja luennoista yhteistoiminnalliseen opiskeluun. Hyvään oppimistulokseen pääseminen edellyttää aina opiskelijalta vahvaa itsenäistä panosta.

Kaikilla kursseilla opiskelija joutuu lukemaan erilaisia tekstejä sekä oppitunnilla että omalla ajallaan. Omalla ajalla kirjoitetaan myös erilaajuisia tekstejä. Kursseihin sisältyy myös työskentelyä, jossa opiskelijat esittelevät suullisesti ajatuksiaan, näkemyksiään ja erilaisten oppimistehtävien tuloksia, jolloin on mahdollista kehittyä suullisen viestinnän ja keskustelun taidoissa.

Kurssin alussa opettaja selvittää kurssin tavoitteet, käytettävät työskentelymenetelmät, opiskelijalta vaadittavat osasuoritukset/näytöt sekä kurssin arviointiperusteet.

Tenttijän ja verkkokurssin opiskelijan työskentelymenetelmät painottuvat kirjallisiin töihin. Ajatusten, näkemysten, erilaisten oppimistehtävien suullinen esittäminen korvautuu verkkokurssilla osallistumalla keskustelupalstan keskusteluihin. Ajankäytön hallinta on erityisen tärkeää näissä suoritustavoissa, joista puuttuu lähiopetus.

Opitun arviointi

Opitun arvioinnissa keskitytään niihin lukemisen, kirjoittamisen ja puheviestinnän taitoihin, joihin oppiaineen opetuksella pyritään. Nämä painottuvat suhteessa kunkin kurssin tavoitteisiin. Arviointiin kuuluu opiskelijan itsearviointi sekä toisilta opiskelijoilta saama palaute.

Koko oppimäärän arviointi

Koko oppimäärän arvosana määräytyy pakollisten ja mahdollisten syventävien kurssien arvosanojen keskiarvona.

Kaikista pakollisista ja syventävistä kursseista annetaan numeroarviointi.

Koulukohtaisista soveltavista kursseista opiskelija saa suoritusmerkinnän tai pyytäessään numeroarvosanan.

Opiskelijoiden tukeminen

Opiskelijat voivat saada tukea ongelmiin opettajilta. Erityisopettajalta on mahdollisuus saada lukikartoitus. Perustellusta syystä opiskelijalla on mahdollisuus pidennettyyn koeaikaan sekä lisänäytön antamiseen (ks. Opiskeluopas, Koejärjestelyt).

Oppimateriaali

Kursseilla käytetään opettajan tai opiskelijoiden valmistamaa materiaalia. Kurssien tukena käytetään Lehtonen-Ruuhonen: Suomen kieli kuntoon 1 ja 2 (WSOY) harjoituskirjaa. Myös erilaiset julkaisut, audiovisuaaliset ja verkkomateriaali voivat toimia opiskelun tukena.

Pakolliset kurssit

S21 PERUSTEET HALLINTAAN

L	T		V	
---	---	--	---	--

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- harjoittelee lukio-opinnoissa tarvittavaa yleiskielistä esitystapaa sekä kirjallisesti että suullisesti
- tiedostaa suomen kielen perusrakenteet ja tulee varmaksi niiden hallinnassa
- pystyy asettamaan tavoitteita suomen kielen opiskelulle ja rohkaistuu suomen kielen käyttäjänä.

Keskeiset sisällöt

- kielitaidon kartoitus
- opiskelijoiden tausta ja kokemukset suomen kielestä
- kahden kulttuurin ja kielen keskellä eläminen

- lukion opiskelukulttuuri, suomen kielen opiskelutekniikka
- parihaastattelut, arkielämään ja sosiaaliin tilanteisiin liittyvät pienet puheenvuorot
- suomen kielen keskeiset äänne- ja muoto-opilliset piirteet verbioppiin painottuen (vokaaliharmonia, kongruenssi, subjekti ja predikaatti käsitteinä, verbintaivutus aktiivin ja passiivin kaikissa aikamuodoissa)
- kirjoitelman laatimisen perusteet

Opiskelijan näytöt ja arviointi

Kaksi pakollista kotiainetta (min. 150 sanaa)

Loppukoe koeviikolla. Loppukokeessa rakenne- ja kirjoitelmaosiot.

Tenttijöillä on lisätehtävä.

Kaikki osasuoritukset on tehtävä. Jos loppukoe hylätään, kurssin arvosanaksi tulee 4.

Oppikirja

Suomen kieli kuntoon 1

S22 KIELI KÄYTTÖÖN

L	T		V	
---	---	--	---	--

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- harjaantuu viestimään tilanteen mukaisesti ja tulee tietoiseksi toimintamahdollisuuksistaan vuorovaikutustilanteissa
- oppii erottamaan eri tyylejä ja sävyjä kirjoitetussa ja puhutussa kielessä
- oppii erittelemään ja hallitsemaan kielen lauserakenteita sekä ymmärtämään sanaston muodostumiskeinoja painottuen nomineihin.

Keskeiset sisällöt

- kielenkäyttötilanteiden vaihtelu
- erilaisia tekstejä
- eri asiointitilanteita (kirjeen ja sähköpostiviestin kirjoittaminen)
- hankitun tiedon suullista ja kirjallista raportointia
- lausetason perusrakenteet ja suomen kielelle ominaiset lausetyypit kuten kieltolauseet ja yksipersonaiset ilmaisut
- sanaston keskeisiä ominaisuuksia (nimityypit, objekti)

Opiskelijan näytöt ja arviointi

Syntyperäisen suomalaisen haastatteleminen (kotona)

Haastattelun kirjallinen raportointi (kotona)

Haastattelun suullinen raportointi (koulussa)

Loppukoe koeviikolla. Loppukokeessa rakenne- ja tekstinymmärtämisisio.

Tenttijöillä on lisätehtävä.

Kaikki osasuoritukset on tehtävä. Jos loppukoe hylätään, arvosanaksi tulee 4.

Oppikirja

Suomen kieli kuntoon 1

S23 KIELELLÄ VAIKUTETAAN

L	T		V	
---	---	--	---	--

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- ymmärtää erityyppisiä suullisia ja kirjallisia asiatekstejä, erityisesti mielipidetekstejä, sekä oppii löytämään tekstin ydinajatuksen ja ottamaan kantaa niihin
- rohkaistuu muodostamaan ja ilmaisemaan mielipiteitään perustellen
- oppii tunnistamaan, miten häneen vaikutetaan
- parantaa kielen perusrakenteiden hallintaa, erityisesti sijamuotojen merkitystehtäviä ja rektioita

Keskeiset sisällöt

- mielipidekirjoituksia ja ajankohtaisohjelmia
- asiatekstin analysointi- ja tulkintaharjoituksia
- perustelemisen harjoittelemista sekä suullisesti että kirjallisesti
- media vaikuttajana
- nominaalimuotojen ja lauseenvastikkeiden tarkastelua (3. infinitiivi ja verbaalisubstantiivi)
- predikatiivin vertailumuotojen ja rektioiden sekä objektin kertausta

Opiskelijan näytöt ja arviointi

Tekstinymmärtämistehtäviä oppitunneilla

Kotiaine (min. 200 sanaa) sekä tekstinymmärtämistehtävä (kotona)

Loppukoe, jossa rakenne-, tekstinymmärtämis- ja kirjoitelmaosio.

Tenttijöillä on lisätehtävä.

Kaikki osasuoritukset on tehtävä. Jos loppukoe hylätään, arvosanaksi tulee 4.

Oppikirja

Suomen kieli kuntoon 2

S24 TEKSTITÄIDOT KUNTOON

L	T		V	
---	---	--	---	--

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- harjaantuu erittelevään luku- ja kirjoitustaitoon sekä rohkaistuu persoonalliseen kielen tuottamiseen
- harjaantuu löytämään erilaisista teksteistä niiden pääajatuksot, tulkitsemaan tekstin ydinsisältöä sekä totuttautuu kirjoittamaan aineiston pohjalta.

Keskeiset sisällöt

- erilaisten tekstien merkityssuhteita ja tulkintaa
- tekstin tuottamista erilaisista aineistoista
- luovaa kirjoittamista
- referointia
- suomen kielen keskeisiä kirjallisia rakenteita (lauseenvastikkeiden ja partisiippien passiivinen hallinta, pronomien ja konjunktioiden kertausta, ajanilmaukset ja konditionaalien käyttö)
- transitiiviset ja intransitiiviset verbit

Opiskelijan näytöt ja arviointi

Erilaisia tekstinyymmärtämistehtäviä tunnilla

Ylioppilaskokeen tehtävien suorittaminen (kotona)

Loppukoe koeviikolla. Kokeessa lyhyt rakenneosio sekä tekstinyymmärtämis- ja kirjoitelmaosiot.

Tenttijöillä on lisätehtävä.

Kaikki osasuoritukset on tehtävä. Jos loppukoe hylätään, arvosanaksi tulee 4.

Oppikirja

Suomen kieli kuntoon 2

S25 SUOMALAINEN KULTTUURI TUTUKSI

L	T		V	
---	---	--	---	--

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- tutustuu suomalaiseen kulttuuriin, erityisesti kirjallisuuteen sekä muihin taiteisiin ja mediakulttuuriin, ja osaa vertailla suomalaista kulttuuria tuntemiinsa muihin kulttuureihin
- hyödyntää mediaa kulttuurin välittäjänä sekä saa taide-elämyksiä ja aineksia oman identiteettinsä rakentamiseen.

Keskeiset sisällöt

- kirjallisuuden keskeisiä lajeja
- esimerkkejä suomalaisesta kirjallisuudesta
- yhden kokonaisteoksen lukeminen suomen kielellä
- opintokäynti tai taide-esityksen katsominen, esimerkiksi teatterikäynti
- yhden kirjailijan esittely
- oman taide-elämyksen jakamista suullisesti ja kirjallisesti
- keskeisten suomen kielen rakenteiden kertaamista (aikamuotojen kertaus, lauseenvastikkeet ja partisiipit, rektiot)

Opiskelijan näytöt ja arviointi

luetun teoksen suullinen esittely (koulussa)

taide-elämyksen kirjallinen kuvaus (kotona)

ylioppilaskirjoituksen kirjoitelma (min. 250 sanaa) kotikirjoitelmana

Loppukoe koeviikolla.

Tenttijöillä on lisätehtävä.

Kaikki osasuoritukset on tehtävä. Jos loppukoe hylätään, arvosanaksi tulee 4.

Oppikirja

Suomen kieli kuntoon 2

Syventävät kurssit

S26 YO-KOKEESEEN VALMENTAVA KURSSI

L				
---	--	--	--	--

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- osaa hakea, yhdistellä ja tulkita tietoja ja merkityksiä erityyppisistä teksteistä ja havaintoaineistosta sekä vastata tekstin sisältöä koskeviin kysymyksiin
- pystyy tiivistämään tekstin sisältöä ja ottamaan kantaa siihen
- syventää tietojaan kirjakielen perusnormeista ja soveltaa niitä

Keskeiset sisällöt

- vaativien kielen rakenteiden kertaamista
- sanavaraston kartuttamista eri aihealueilta
- suomi toisena kielenä –ylioppilaskokeen tehtävätyyppejä: rakennetehtäviä, luetun ymmärtämistä, tekstin selittämistä, kirjoitelmia

Opiskelijan näytöt ja arviointi

Kahden ylioppilaskokeen tekstinymmärtämistehtäväosion tekeminen (kotona)

Kaksi ylioppilaskokeen kirjoitelmaa (min. 250 sanaa) (kotona)

Loppukoe koeviikolla. Loppukokeessa rakenneosio.

Kaikki osasuoritukset on tehtävä. Jos loppukoe ja/tai molemmat kirjoitelmat hylätään, arvosanaksi tulee 4.

S27 PUHEKIELEN PAIKKA

L				
---	--	--	--	--

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- perehtyy suomen puhekielen ominaispiirteisiin
- oppii tunnistamaan puheesta ja kirjoituksesta puhekielisyyskäsiä ja pystyy vertailemaan puhe- ja yleiskieltä toisiinsa.

Keskeiset sisällöt

- suomen puhekielen kielioppia
- suomen puhekielen erityispiirteitä: assimilaatio, loppukahdennus, sana- ja lausepaino
- yleispuhekieli, murre, slangi
- puhekielen sanastoa

Opiskelijan näytöt ja arviointi

Kurssiarvosana muodostuu osallistumisaktiivisuuden perusteella. Loppukokeen asemesta voi olla jokin muu oppimista mittaava tehtävä.

S28 PAREMMAKSI KIRJOITTAJAKSI

L				
---	--	--	--	--

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- syventää ja monipuolistaa kirjallisen ilmaisun taitojaan
- varmentuu kielen rakenteiden hallinnassa ja harjaantuu kirjoitusprosessiin.

Keskeiset sisällöt

- kirjoittamista erilaisiin tarkoituksiin opiskelijoiden tarpeiden mukaan: asia- ja asioimiskirjoittamista, esimerkiksi hakemus, valitus tai selvitys
- pohjatekstin tekstilajin ja kielen havainnointia
- ns. luovaa kirjoittamista, opiskelijoiden tarpeen ja kiinnostuksen mukaan
- materiaalin kommentointi, analyysi ja arvostelu
- kirjoittamisen prosessiluontoisuus, prosessin eri vaiheet
- jäsentelyn sekä tekstin ulko- ja kieliasun tarkastelua ja hiontaa
- kieliopin kertausta ja kielenhuoltoa opiskelijoiden tarpeen mukaan

Opiskelijan näytöt ja arviointi

Kurssiarvosana muodostuu osallistumisaktiivisuuden ja kirjallisten tehtävien perusteella. Loppukokeen asemesta voi olla jokin muu oppimista mittaava tehtävä.

S29 LUE KIRJOJA – ELÄT MONTA ELÄMÄÄ

L				
---	--	--	--	--

Tällä kurssilla maahanmuuttajilla ja muilla vieraskielisillä on mahdollisuus perehtyä tarkemmin maailmankirjallisuuden ja suomalaisen kirjallisuuden klassikoihin mielellään niin, että lukeminen auttaa tunnistamaan hänen lähtökohtiaan ja monikulttuurista asemaansa. Samalla harjoitellaan temaattisesti sopivien kirjallisuuskatkelmien ja runojen analyysia ja käyttöä aineistopohjaisissa kirjoitelmissa. Kirjailijoita, heidän teoksiaan ja teemojaan voidaan havainnollistaa esimerkeillä muista taiteista, kuten kuvaamataiteesta, musiikista, teatterista ja elokuvasta. Voidaan myös lukea ja dramatisoida jokin pienoisanäytelmä tai tunnettu näytelmäkohtaus.

Opiskelijan näytöt ja arviointi

Kurssiarvosana muodostuu osallistumisaktiivisuuden ja kirjallisten töiden perusteella.

Koulukohtaiset soveltavat kurssit**S2K1 TIEDOT TALTEEN**

L				
---	--	--	--	--

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- harjoittelee lukio-opinnoissa tarvittavan yleiskielisen esitystavan perusteita sekä suullisesti että kirjallisesti, painottaen kirjallista esitystapaa
- pyrkii itsearvioinnin kautta muodostamaan realistisen käsityksen omasta suomen kielen taidostaan
- harjaantuu suomen kielen perusrakenteissa
- motivoituu kehittämään suomen kielen taitojaan lukio-opintojen edellyttämää tasoa kohti

Sisällöt

- suomen kielen perusrakenteiden kertaamista ja harjoittelemista
- suomen kielen ortografian harjoittelemista
- erilaisia pieniä kirjallisia ja suullisia tekstinymmärtämistehtäviä
- lyhyitä kirjoitusharjoituksia
- kielitaidon kartoittaminen

Opiskelijan näytöt ja arviointi

Kurssiarvosana muodostuu osallistumisaktiivisuuden ja kurssin loppukokeen arvosanan perusteella.

OPPIMISVALMIUSKURSSI MAAHANMUUTTAJILLE (OVK2)

Kurssikuvaus

Kurssi sopii maahanmuuttajaopiskelijalle, joka haluaa kehittää opiskeluvalmiuksiaan ja löytää yksilöllisen oppimistyylinsä. Kurssin aihealueita ovat

- tavoitteiden asettaminen
- ajanhallinta
- muistin toiminta ja unohtamisteoriat
- mind map -tekniikka
- luetun ymmärtämisen tekniikka
- kokeisiin valmistautuminen
- yksilöllinen oppimis- ja työskentelytyyli
- esseevastaustekniikka
- keskittymiseen vaikuttavat tekijät
- stressi

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on antaa maahanmuuttajaopiskelijalle monipuolinen käsitys oppimiseen vaikuttavista tekijöistä sekä auttaa opiskelijaa löytämään omaan opiskelutekniikkaansa liittyvät yksilölliset vahvuudet ja haasteet. Tavoitteena on kehittää itsetuntemusta ja -arviointitaitoja, joiden avulla opiskelija voi parantaa opiskeluvalmiuksiaan.

Työskentelymenetelmät

Kurssi on harjoituskurssi, jossa työskentelymenetelminä käytetään yksilöllisiä harjoituksia, paritöitä sekä keskustelevaa opetusta. Opiskelija arvioi omia opiskelutottumuksiaan ohjatusti oppimispäiväkirjan avulla ja pyrkii hyödyntämään omaksumaansa tietoa aktiivisesti eri oppiaineiden opiskelussa.

Kurssin arviointi

Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä (S). Syksyllä 2005 tai myöhemmin Eiran aikuislukiossa opintonsa aloittanut opiskelija voi sisällyttää kurssin lukio-opintojensa kokonaiskurssimäärään (44/48 kurssia).

Suoritusmerkintä edellyttää jatkuvaa läsnäoloa (12 opetuskerrasta saa olla pois korkeintaan 3 kertaa) ja kurssiin kuuluvien tehtävien suorittamista.